

Tema: Virtuel
Fag: Dansk A
Målgruppe:
GYM og HF

Hvis der skulle komme et menneske forbi

Af Thomas Korsgaard. E-bog. L & R 2018

Faglig relevans

Roman læses i virtuelt forløb.

Nedslag: autofiktion, socialkonstruktivisme, hermeneutik, minimalisme, relationsmodel

Lavet på basis af Eva Pors` artikel om værklæsning på emu.dk:

<https://emu.dk/stx/engelsk/vaerklæsning>

Forløbet er rettet mod dansk A til 2. eller 3. g og varer 6-7 moduler à 60 minutter

Ideer til undervisningen

Lærerens forberedelser

Lån e-bogen i classesæt til eleverne <https://www.youtube.com/watch?v=szee3-wJyKQ>

Lav en lærerens liste med alle elevernes navne. Her bogfører læreren, hvilke elever man har hørt i timerne. Ingen må gå under radaren.

Inddel eleverne i grupper. Opret grupperum på kommunikationsplatformen.

Læg (hver gang) planen for timen op med tidsangivelser. Opret gruppeaflevering med Tidskapsel.

Give eleverne denne opgave som lektie:

- Forforståelse: Hvad siger forsiden om bogens handling og tema: Se på titel og forsideillustration - hvilke forventninger får vi til indholdet?
- Åbn bogen og klik på "Om" i venstre spalte. Hvad betyder det for læsningen, at vi får at vide, at bogen er baseret på forfatterens egen opvækst?
- Læs følgende citat fra "Litteraturhistorien på langs og på tværs" af Barbara Kjær-Hansen, m.fl, systime 2020 om eksperimenterende realisme:
"Forfattere i det 21. århundrede eksperimenterer med forskellige former for

realisme. Ofte leger forfatterne med spørgsmålet om, hvad der er fiktion, og hvad der er virkelighed, også når de skriver autofiktion og inddrager sig selv.”

- Sammenlign citatet med Wikipedias oplysninger: ”**Thomas Korsgaard** (født [28. februar 1995](#) i [Viborg](#)) er en dansk forfatter. Korsgaard debuterede i vinteren 2017 med den meget omtalte og kritikerroste [roman](#) *Hvis der skulle komme et menneske forbi*, der er baseret på hans egen opvækst. Romanen foregår i Nørre Ørum, som er den samme landsby som den forfatteren selv er vokset op i.^{[1][2]} Romanen blev fremhævet for dens fortællinger om vold og marginaliserede mennesker på landet og blev af flere sammenlignet med *Færdig med Eddy Belleguelle*^[3] af den franske forfatter Édouard Louis, som også er en roman, der skildrer ydmygelsens væsen. Bogen fik desuden roser fra [Suzanne Brøgger](#).^[4] Statsminister [Lars Løkke Rasmussen](#) anbefalede den på Facebook.^[5] Men bogen vakte også en heftig debat om forholdet mellem virkelighed og fiktion og hvor tæt på, en forfatter kan tillade sig at gå, da forfatterens bror i et interview med Politiken gik ud offentligt og erklærede, at han mente, bogen ikke var baseret på selvoplevede erfaringer.^[6] Lokale medier opsøgte desuden borgere i det område, hvor forfatteren voksede op. Heller ikke de kunne genkende romanens fremstilling af deres område.^[7] Romanen er solgt i over 70.000 eksemplarer.^[kilde mangler] https://da.wikipedia.org/wiki/Thomas_Korsgaard
- Læs om autofiktion: <https://www.gymdansk.dk/autofiktion.html>

Første lektion

Hvad er sandt?

Introducér begrebet socialkonstruktivisme:

<https://denstoredanske.lex.dk/socialkonstruktivisme> og

<https://macmannberg.dk/faq/socialkonstruktionismen/>

I hvilken grad kan man forvente, at autofiktion/selvbiografi afspejler sandheden?

Lad eleverne gå i grupperum og besvare disse opgaver. De skal være tilbage 30 minutter senere.

1. I hvilken grad kan man forvente, at autofiktion/selvbiografi afspejler sandheden? Hvilke elementer kan man forvente er sande? Notér gruppens samlede svar i chatten. (5 min)
2. Hvad siger bogens forside og illustration om bogen? (2 min)
3. Læs det første kapitel af bogen. (10 min)
4. Notér ned: hvem, hvor, hvornår, hvad foregår der her (2 min)

5. Skriv hvad I forventer, at bogen handler om. Upload på lectio. (10 min).
Titlen er "Tidskapsel". Når vi er færdige med romanen, åbner vi dem og taler om, hvad i teksten, der ledte jer i denne retning.

Alle er tilbage. Læs svarene på første spørgsmål højt.

Suppler læsningen af det første kapitel med, at eleverne udfylder et stjernediagram, hvor eleverne skal svare på, hvad der ses, hvad der kan lugtes/smages, hvad der kan høres, hvad der føles, og hvilke metaforer der anvendes på disse sider. Derefter kan de overveje, hvilken virkning denne analyseform har. Læreren kan evt. perspektivere til grimhedens æstetik og vise fx et billede af Francis Bacon eller anden kunstner, der appellerer til alle sanser: Hvad er det, der fascinerer?

Lad ellers eleverne gå tilbage i grupperne og blive enige om, hvad der gået forud for vores første møde med karaktererne (15 min)

Fremlæggelser og derefter opsamling med fokus på forforståelse og hermeneutik. <https://videnskab.dk/kultur-samfund/hvad-er-hermeneutik>

Lektie er at læse kapitel 2-5. Lad eleverne vælge deres egen lektie ud fra en lektielæsnings-menu. Her får eleverne tilbudt 10 punkter, de kan vælge at fokusere på. Det kunne fx være:

1. Udvælg fem centrale citater fra teksten, som du vil udlægge for dine kammerater.
2. Find på tre spørgsmål til teksten, der lægger op til fortolkning.
3. Skriv en fortolkning af teksten på ca. 5 linjer efter endt læsning.
4. Find tre eksempler på tekstens sammenhæng med perioden/forfatterskabet/temaet
5. Skriv tre adjektiver til at beskrive karaktererne/miljøet/sproget.
6. Lav en tegning, der illustrerer det, du forestillede dig, mens du læste.
7. Del teksten ind i afsnit, og giv hvert afsnit en passende overskrift.
8. Se på titlen, inden du læser, og kom med to forslag til hvad denne titel peger i retning af. Mens du læser, skal du finde beviser/modbeviser på dine to forslag.
9. Lav en liste med fem centrale handlingsnedslag i teksten. Vær klar til at forklare, hvorfor disse fem nedslag er de vigtigste.
10. Find to årsag-virkning-forhold i teksten. Forklar disse.

Hver elev skal selv vælge to opgaver, som han/hun løser under lektielæsningen.

Lektion 3

Velkomst og præsentation af program.

Eleverne går i grupper, hvor hver elev præsenterer sin hjemmeopgave og løsningen for resten af gruppen (15 minutter).

Tilbage i fællesrummet fremlægger hver gruppe det, de syntes var særligt interessant.

Lad eleverne kort prøve at fremskrive fortællingen ud fra, hvad de nu ved.

Som det næste skal eleverne arbejde med relationerne mellem personerne. Lad dem gruppevis udfylde en relationsmodel (cirkel eller matrix eller begge dele):
<https://indidansk.dk/reasonsmodel>

Opsamling: Hvilket samlet indtryk får man af hovedpersonens barndom? Hvor sand er denne skildring mon?

Lektie:

Giv eleverne et antal minutter, som de skal læse, for eksempel 2x30 minutter. Den slags differentieret læsning sidestiller eleverne mht den energi, de har brugt på at forberede sig hjemme. Opgave er: Find på tre spørgsmål til teksten, der lægger op til fortolkning.

Når eleverne mødes i på nettet i klassens fællesrum næste lektion, deles de ind i to grupper afhængig af, hvor meget de har nået.

Lektion 4

Forbered inddeling af eleverne i grupper efter, hvad de har nået at læse: De elever, der har læst under 10 sider, i gruppe 1. Mellem 10 og 20 sider i gruppe 2, osv.

Forbered også de senere matrixgrupper mellem langsomme og hurtige læsere.

Velkomst og præsentation af program med tidsangivelser.

Den gruppe, der nåede mindst, kan diskutere det læste og deres spørgsmål med læreren, mens de andre grupper kan arbejde mere selvstændigt med deres egne spørgsmål og svar (20 minutter).

Efter kort opsamling med deling af de særligt gode spørgsmål og svar, sendes eleverne ud i matrix-grupper, hvor de udveksler informationer fra deres arbejde: De hurtigste læsere kan på denne måde hjælpe svagere eller langsomme læsere til en forforståelse af den del af teksten, de ikke selv har mødt endnu, og på den måde kan læsningen måske glide lidt lettere (10 minutter).

Tilbage i fællesrummet får eleverne denne opgave: De skal finde egnede skuespillere til karakterernes roller, hvis værket skulle filmatiseres, og eleverne skal selvfølgelig redegøre fagligt for deres valg ud fra, hvilke karakteristika de bemærker i karaktererne, og som de mener skuespillerne skal have. Gruppearbejde på 15 minutter med efterfølgende fælles diskussion af skuespillere.

Lektie er at igen læse 2x30 minutter. Eleverne skal planlægge nedslag i de tekststeder, der i særlig grad har rørt dem, eller som de finder vigtige. Det kan fx være kapitel 9 med den febersyge dreng, der helbredes af moderens omsorg.

Lektion 5

I lektion 4 har man som lærer fået et billede af, hvor langt man kan forvente, at de langsomste læsere er kommet. (Spørg derfor først om nedslag de kapitler, de kan have tænkes læst.) I lærerens spørgsmål til eleverne kan man langsomt glide over i en karakteristik af minimalistisk skrivestil (10 minutter).

Lad eleverne gå i grupperum i 30 minutter og se Søren Vrist Christensens film om "[Minimalisme og Helle Helle - dansk litteratur](#)" (12.51 minutter)
Hvad siger han om

1. Skrivestil?
2. Emner/temaer?
3. Fortælleren?
4. Komposition?
5. Isbjergsteknikken?

Lad eleverne finde eksempler på minimalistisk skrivestil i teksten. Tilbage i fællesrummet er der 10 muligheder for fremlæggelse: Teknik og eksempel. Læreren vælger de 10 elever, der skal svare.
Til slut: Kan man sige, at denne tekst er minimalistisk (se fx titlen på værket)?

Lektie: Læse teksten færdig

Lektion 6

I denne næstsidste time kan man lade eleverne lave Facebook-profiler over personerne i romanen. (Man kan også gå direkte til sidste lektion). Man kan finde Facebook-skabeloner inde på www.classtools.net, hvor man har mulighed for at lave sin egen Facebook-profil for en karakter. Foretrækker man at udfylde Facebook-skabeloner på papir, kan man finde dem her:

Side 1

https://docs.google.com/file/d/0B4b6_CV88YppMEVJOWFaSUVkU2s/edit

Side 2 https://docs.google.com/file/d/0B4b6_CV88YppS0taQ0pFZi1HY28/edit

Begge sider er taget fra: <http://jpprezz.blogspot.com/2013/02/low-tech-methods-to-teach-21st-century.html>

Fordel personerne i grupperne, så at to grupper arbejder med samme person. Efter 45 minutter skal de sammenligne deres profiler og diskutere forskelle og ligheder. Læreren går på besøg i grupperummene.

Lektion 7

Nu er det tid at åbne tidskapslerne, som eleverne skrev, før de læste værket til

ende.

Lad det gå på skift at høre en 10 stykker: Hvad troede de, der skete – hvorfor?
Opsummer og inddrag hermeneutiske spiral.

På sidste side står der følgende om værket:

” Thomas Korsgaards roman er skrevet med både følsomhed og mørk humor, og beskriver den afstumpethed og afmagt, der opstår, når kærligheden forsvinder i en familie. Det er en bog om vold. Om fattigdom. Om at blive voksen for tidligt. Og om alt det, der sker, når håbet forsvinder.

Bogen er baseret på forfatterens egen opvækst.”

Lad eleverne gå i grupper og giv et samlet bud på, hvordan man kan fortolke værket.

Tilbage i grupperummet lader man eleverne fremlægge.

Nu har eleverne læst et værk. De kender noget til hermeneutik, autofiktion, socialkonstruktivisme, minimalisme. De kan arbejde med relationsmodeller.

Supplerende materialer

Følgende er forslag til supplerende materialer, der evt. kan lånes på dit lokale CFU: Værker af Helle Helle og af Jens Blendstrup.